

Студијски програм: МАС Рачунарске науке, МАС Информационе технологије		
Назив предмета: Анализа комплексних мрежа		
Наставник/наставници: Милош Савић		
Статус предмета: изборни		
Број ЕСПБ: 6		
Услов: нема		
Циљ предмета Циљ предмета је да студенте упозна са алгоритмима, методама и техникама за анализу великих података из различитих домена структурираних у форми комплексних мрежа укључујући и напредне технике засноване на методама машинског учења.		
Исход предмета <i>Минимални:</i> Минимално се очекује да студент буде оспособљен да примени основне технике анализе комплексних мрежа на илустративном примеру комплексне мреже. <i>Пожељни:</i> На крају курса се очекује да студент разуме алгоритме, методе и технике за анализу комплексних мрежа, те да је способан да их прошири и примени у задацима експлоративне и предиктивне аналитике података.		
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Увод у науку о мрежама и њен однос са другим научним дисциплинама. Комплексне мреже у природним, техничким и социјалним наукама. Трансформисање табуларних података у комплексне мреже. Анализа повезаних компоненти и «машнастих» структура. Метрике централности чворова и група чворова и алгоритми за анализу линкова. Детекција и анализа образаца везивања у комплексним мрежама. Структурна декомпозиција комплексних мрежа. <i>Scale-free</i> мреже и анализа дистрибуције степени чворова. Математички модели комплексних мрежа. Детекција и анализа преклапајућих и непреклапајућих кластера и хијерархијских структура у комплексним мрежама. Евалуација алгоритама за кластерисање мрежа. Проблем класификације чворова. Релациони класификатори и шеме колективне класификације. Технике машинског учења на комплексним мрежама засноване на граф ембединзима. Контрукције граф ембединга користећи случајне шетње, аутоенкодере и граф неуронске мреже. Предикција линкова у комплексним мрежама. Детекција аномалија у комплексним мрежама. <i>Практична настава</i> Упознавање са Python библиотекама за анализу комплексних мрежа (iGraph, NetworkX, SNAP). Студије случаја реализоване коришћењем програма који су засновани на претходно поменути библиотекама.		
Литература 1. Ulrik Brandes, Thomas Erlebach (Eds.). Network Analysis - Methodological Foundations, Springer-Verlag Berlin Heidelberg, 2005. 2. Albert-László Barabási. Network Science, Cambridge University Press, 2016. 3. Mark Newman. Networks, second edition, Oxford University Press, 2018. 4. Miloš Savić, Mirjana Ivanović, Lakhmi C. Jain. Complex Networks in Software, Knowledge, and Social Systems, Springer Cham, 2019.		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
Методe извођења наставе Предавања су базирана на класичном моделу извођења наставе који укључује презентовање наставног материјала коришћењем пројектора. На вежбама, које се одвијају у рачунарској лабораторији, студентима се презентују студијски примери из области анализе комплексних мрежа. Додатно, студенти на рачунарима решавају постављене проблеме везане за презентоване студијске примере и тако савладавају релевантне програмске библиотеке. Предиспитне обавезе обухватају два практична колоквијума у којима студенти имплементирају одговарајуће алгоритме за анализу комплексних мрежа и примењују их на		

реалне комплексне мреже, као и на мреже генерисане по одговарајућим теоријским моделима. На усменом испиту студент демонстрира разумевање теоријских концепата, метрика, алгоритама, техника и модела који се користе у анализи комплексних мрежа.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
два практична колоквијума	50 (25 + 25)	усмени испит	50